

Indhold

Hvad er Spor i Landskabet?	2
Hvem kan etablere et spor?.....	3
Arbejdsdeling og ansvarsområder.....	6
Betingelser til jeres spor	3
Midler til at etablere sporet.....	4
Søg om at få et spor i landskabet	5
Overvejelser inden etableringen af et spor	6
Initiativtagere	6
Giv sporet et navn.....	7
Sporets forløb.....	7
Færdsel på sporet	8
Hvilke oplevelser kan I tilbyde på sporet?	8
Vedligeholdelse af sporet	9
Hvad siger loven?	9
Adgang.....	9
Ansvar omkring løsgående dyr i forbindelse med færden på sporet	10
Nedlæggelse af spor.....	10
Skader og erstatning	11
Godtgørelsesordning for brand-, tyveri- og hærværksskader ..	11
Hvem kan få erstatning	11
Hvilke skader er omfattet	11
Hvilke skader er ikke omfattet	11
Er uheldet ude	11

Folder om overvejelser inden etableringen af et spor

Denne guide giver svar på mange af de spørgsmål og overvejelser I måtte have inden I beslutter jer for at ansøge, samt information om ansøgningsproceduren.

I er altid velkomne til at kontakte sekretariatet, hvis I har yderligere spørgsmål.

Sekretariatet
for Spor i Landskabet
c/o Landbrug & Fødevarer
Axeltorv 3
1609 København V
Telefon: 33 39 40 00
E-mail: spor@lf.dk
Hjemmeside: www.spor.dk

Hvad er Spor i Landskabet

Spor i Landskabet er vandrestier, der giver alle interesserede mulighed for at opleve sider af den danske natur, som ellers ikke er tilgængelig for offentligheden.

Projektet har til formål at forbedre befolkningens muligheder for på vandreture at opleve den danske natur på egen hånd. Sporene bliver lavet på baggrund af en aftale med jordejerne, der frivilligt lægger jord til. Arbejdet med at etablere stien foregår ofte i samarbejde med lokal-samfundet, en stiggruppe, skolen eller andre, der kunne have interesse i at deltage.

Spor i Landskabet skal være med til at fremme dialogen mellem brugerne af sporet og jordejerne. De markerede spor er med til at give befolkningen nye oplevelser af naturen, øge kendskabet til denne samt skabe interesse og forståelse for de mange anvendelsesmuligheder landskabet rummer. Et spor kan derfor gå igennem marker, skove, enge og mange andre naturtyper. Ordet landskab skal således forstås i bred forstand.

Jordejerens interesse er et vigtigt element i projektet. Sporet giver jordejeren mulighed for at styre gæsternes færden, eksempelvis gennem afmærkede ruter og ved at lukke sporet i perioder med jagt. Ved ændringer i driften eller salg af ejendom har jordejeren mulighed for at omlægge eller nedlægge sporet igen. Der kan dog, ved enighed blandt alle parter i projektet, indføres en betingelse om, at sporet ikke må nedlægges i en årrække efter etableringen.

Når man etablerer en trampesti som et "Spor i Landskabet", bliver den en del af den fælles markedsføring af projektet. Det indebærer blandt andet, at der afholdes Sporenes dag én gang om året, hvor alle spor kan deltage og derved opnå større synlighed i den fælles markedsføring. Endvidere kommer sporet på hjemmesiden www.spor.dk, som vedligeholdes af sekretariatet. Sekretariatet arbejder løbende med øget kendskab til projektet.

Etableringen af sporet sker i tæt samarbejde med sekretariatet, som har mange års erfaring på området, og som gerne bidrager med råd og vejledning.

Spor i Landskabet har eksisteret siden 1997 og er et samarbejde mellem:

Danmarks
Naturfredningsforening

Dansk Skovforening

Friluftsrådet

Kommunernes Landsforening

Landbrug & Fødevarer

Landdistrikternes Fællesråd

Naturstyrelsen

Danmarks Jægerforbund

Hvem kan etablere et spor?

De fleste kan få et Spor i Landskabet, da sporene gerne må være forskellige og give forskellige oplevelser. Det er derfor op til jer, hvordan sporet kommer til at se ud. Da Spor i Landskabet er et landsdækkende koncept, stiller vi dog nogle krav til genkendelighed og kontinuitet i projekterne, så de besøgende oplever en gennemgående "service" på alle spor. I det følgende afsnit kan I læse om de betingelser, der stilles for at blive en del af konceptet.

Betingelser til jeres spor

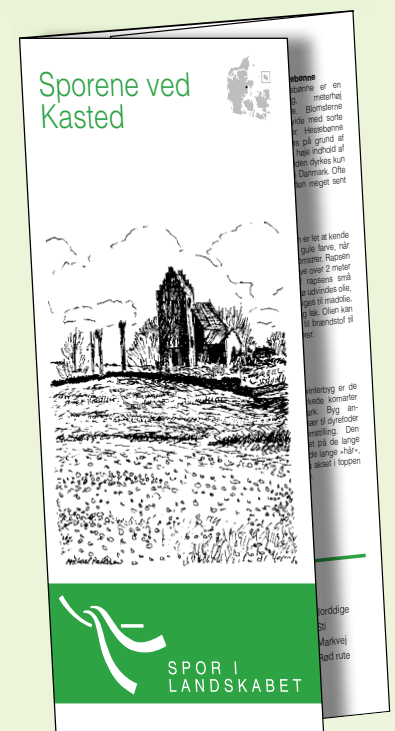
Sporet skal give øget adgang til "det åbne land". Det vil sige, at man ikke udelukkende kan lave et sporforløb på en vej eller sti, som allerede er åbent for offentligheden. Det er således et krav, at man med sporet åbner op for nogle nye områder af naturen. Da sporet er en vandresti kan det som udgangspunkt ikke følge asfalterede veje. Der kan dog gøres mindre undtagelser, hvis stien eksempelvis starter i landbyens center.

Sporet skal etableres på private arealer.

Sporet skal skabe en værdi for brugeren. Det kan eksempelvis være adgangen til nogle spændende oplevelser; en sø, en skov, en smuk udsigt eller et andet dejligt naturområde. Det kan også være at stien forbinder to naturområder eller skaber en stiforbindelse mellem beboelsesområder og naturen, uden om de trafikerede veje.

For at sporet kan etableres som et Spor i Landskabet, skal sporet have et navn. Læs mere i afsnittet "Overvejelser inden etablering".

Der skal laves en folder, der beskriver ruten. I Guiden til etablering af spor kan I læse mere. Findes i værktøjskassen på www.spor.dk

Eksempel på Sporfolder
Format 10 x 21 cm

For at skabe sammenhæng i projektet på landsplan, skal sporet etableres med Spor i Landskabets materialer. I Guiden til etablering af spor kan I læse mere. Findes i værktøjskassen på www.spor.dk

Sporet kan med fordel tage udgangspunkt i en central plads i landsbyen med parkeringsmuligheder eller et andet sted, der giver mening for den vandrende. Her er det vigtigt, at I tænker over, hvordan flest muligt får glæde af ruten.

Der skal være en kontaktperson tilknyttet sporet; både i etableringsfasen og efterfølgende. Denne person skal være hovedansvarlig for, at sporet er fremkommeligt, og at der er foldere i folderkassen. I står selv for vedligeholdelse af sporet efter etableringsfasen er afsluttet.

Alle berørte lodsejere skal skrive under på, at sporet må etableres. Læs mere om dette i afsnittet "Overvejelse inden etableringen af et spor".

Vær opmærksom på, om der er dyr eller fugle i området, som i perioder kræver særlige hensyn, og få fx dette skrevet ind i folderen.

Sporet skal følge gældende lovgivning. Læs mere om dette under afsnittet "lovgivning"

Midler til at etablere sporet

Spor i Landskabets sekretariat kan anvise fuld finansiering til nye Spor projekter. Midlerne hentes dog fra flere forskellige puljer:

- 1) Spor i Landskabets sekretariat kan med midler fra en stipulje, som Nordea-fonden og Lokale Grønne Partnerskaber har stillet til rådighed tildele 50% finansiering.
- 2) Restfinansieringen skal tilvejebringes fra andre kilder. De lokale Nordea-bankråd, der har til huse i jeres lokale Nordea filial, vil som regel gerne finansiere de sidste 50%. For at minimere besværet for stigrupperne, udsender sekretariatet sammen med godkendelse komplet ansøgningsmateriale, som I videresender til det lokale Nordea bankråd. Ansøgningen kan også sendes til andre relevante bidragsydere (Sekretariatet kan hjælpe med at identificere disse).

Budgettet til finansiering af projektet beregner sekretariatet på baggrund af den materialeliste, I vedlægger i ansøgningen. Der udleveres på intet tidspunkt økonomiske midler fra sekretariatet. Herfra leveres udelukkende materialer, konsulentbistand samt grafisk arbejde.

Etableringsprocessen kan ikke sættes i gang, før den fulde finansiering er opnået.

NB: Sekretariatet støtter ikke lønninger, udgifter til befæstning af stien, konstruktion af broer eller lignede. Hvis dette er nødvendigt for sporet, er det muligt at søge supplerende midler andre steder. Midlerne kan både komme fra private og offentlige sponsorer eller fonde. Det er op til jer, hvordan I vil finansiere ekstraomkostninger, men sekretariatet vejleder gerne omkring mulige fonde og sponsorater. Der er mulighed for at få et lille logo fra en sponsor på bagsiden af folderen. I forbindelse med ansøgningen tages en snak om den endelige finansiering.

Ansøgningsprocedurer

- Udfyld og send ansøgning. Ansøgningsskema findes på www.spor.dk
- Sekretariatet vurderer ansøgningen

Hvis godkendelse:

- I modtager godkendelsen med tilsagn om 50% finansiering samt en ansøgning til jeres lokale Nordea bankråd/andre bidragsydere
- I afleverer ansøgningen i den lokale Nordea filial
- Når den fulde finansiering er opnået kan arbejdet med at etablere sporet påbegyndes
- Læs "Guide til etablering" der beskriver processen med at etablere sporet
- Etableringsfasen påbegyndes, og det videre forløb aftales med sekretariatet

Søg om at få et spor i landskabet

Man ansøger om at lave et spor ved at udfylde ansøgningskemaet. I finder ansøgningskemaet på www.spor.dk under fanebladet "Værktøjskasse" og "Sådan søger du", eller I får det tilsendt af sekretariatet.

I ansøgningen skal sporforløbet være indtegnet på et kort. Vi modtager både digitale kort, og printede kort hvor ruten er indtegnet i hånden. I værktøjskassen på www.spor.dk findes en vejledning til hvordan kortet kan laves digitalt.

Ansøgningen indeholder også en lodsejerkontrakt, som skal udfyldes og underskrives af alle de berørte jordejere.

Derudover udfyldes materialelisten som budgettet beregnes på baggrund af.

Ansøgningen sendes til sekretariatet, som behandler jeres ansøgning i løbet af et par uger. Herefter modtager I enten en godkendelse eller et afslag. Et afslag er altid begrundet!

Når et nyt projekt godkendes, sender sekretariatet efter aftale med ansøgeren materialerne ud. Der er således ikke pengetransaktioner og økonomisk afrapportering involveret i processen.

Hvis I har spørgsmål eller ønsker I at få vurderet om jeres projekt ligger inden for rammerne af projektet inden I udfylder ansøgningskemaet, er I velkomne til at kontakte sekretariatet.

Sekretariatet for Spor i Landskabet
Landbrug & Fødevarer
Axeltorv 3
1609 København V
Telefon: 33 39 40 00
E-mail: spor@lf.dk
Hjemmeside: www.spor.dk

Tjekliste til ansøgning

- Ansøgningskema
- Samtlige jordejer underskrifter
- Materialeliste
- Rutekort

Overvejelser inden etableringen af et spor

Inden I søger om at etablere et spor, skal I gøre jer nogle overvejelser. Disse overvejelser skal I bruge, når I udfylder ansøgningen om at få et spor. Det er derfor vigtigt at læse dette afsnit grundigt igennem, inden I udfylder ansøgningen.

Arbejdsdeling og ansvarsområder

Ved etableringen af nye spor fungerer Spor i Landskabets sekretariat som den koordinerende og samlende ramme, mens det er op til sporrejere og stigrupper at gennemføre det enkelte stiprojekt. Sekretariatet kan med vores koncept og knowhow lette nogle af de administrative opgaver for den enkelte stigruppe. Etableringen af jeres spor sker derfor i samarbejde med sekretariatet for Spor i Landskabet. Arbejdsfordelingen er skitseret i tekstboksen til højre.

Initiativtagere

Initiativet til et nyt spor kan komme mange steder fra. Det kan både være jordejere, forskellige lokalgrupper, frivillige, naboer eller skolen, der tager initiativ til et nyt spor. Arbejdsbyrden kan derfor også ligge hos forskellige aktører; her er det vigtigt, at der er klare aftaler blandt alle involverede.

Når I begynder at planlægge et spor, skal I med det samme kontakte samtlige jordejere og sammen planlægge ruten. Det er vigtigt, at alle, der bliver berørt af sporet, bakker op om etableringen af sporet, og er indforstået med de aftaler, der er lavet omkring det.

Stigruppens rolle

- Lodsejer samarbejde
- Skitse til kortmaterialet
- Den fysiske etablering af sporet
- Udarbejdelse af indhold til informationsmateriale (folder, kortskitse og informationsstavler)
- Den lokale markedsføring
- Vedligeholdelse af sporet

Sekretariatets rolle

- Konsulentbistand og sparring i forbindelse med etablering
- Grafisk opsætning og tryk af materialer
- Det endelige kort med ruten
- Levering af materialer – på alle spor benyttes Spor i Landskabets materialer
- Opdatering af hjemmeside
- Pressedækning nationalt

TIP: I kan finde svar på mange spørgsmål i Friluftsrådets inspirationsbog "Stier – inspiration til planlægning og forvaltning. Bogen kan downloades fra værktøjskassen på www.spor.dk

Det er samtidig vigtigt, at alle er informerede omkring opnåelse af hævd, ansvarsforhold ved skader, jagtinteresser og lignende. Læs mere herom i afsnittet om lovgivning.

For at opnå en bred tilslutning i lokalsamfundet kan I inddrage repræsentanter for sporets daglige gæster i planlægningsfasen. I kan fx danne en brugergruppe omkring sporet med repræsentanter fra borgerforeninger, menighedsråd, bylaug, lokalhistoriske foreninger, idrætsforeninger, spejdere, turistforeninger, grønne organisationer etc.

Giv sporet et navn

Mange spor får deres navn ud fra en gård eller en by i nærheden af sporet. Men det kan også være en skov, en bæk eller lignende stednavn, hvorfra sporet har sit udgangspunkt. Det er en god idé at bruge et navn, der fremgår af et kort over området, så man let kan finde vej til sporets begyndelsepunkt, hvis man ikke kender området på forhånd.

NB: "Sporet" skal indgå i sporets navn. Eksempelvis Sporet ved Baubjerg, Sporet rundt om Hellevad, Sporet på Bågå osv.

Kontaktperson

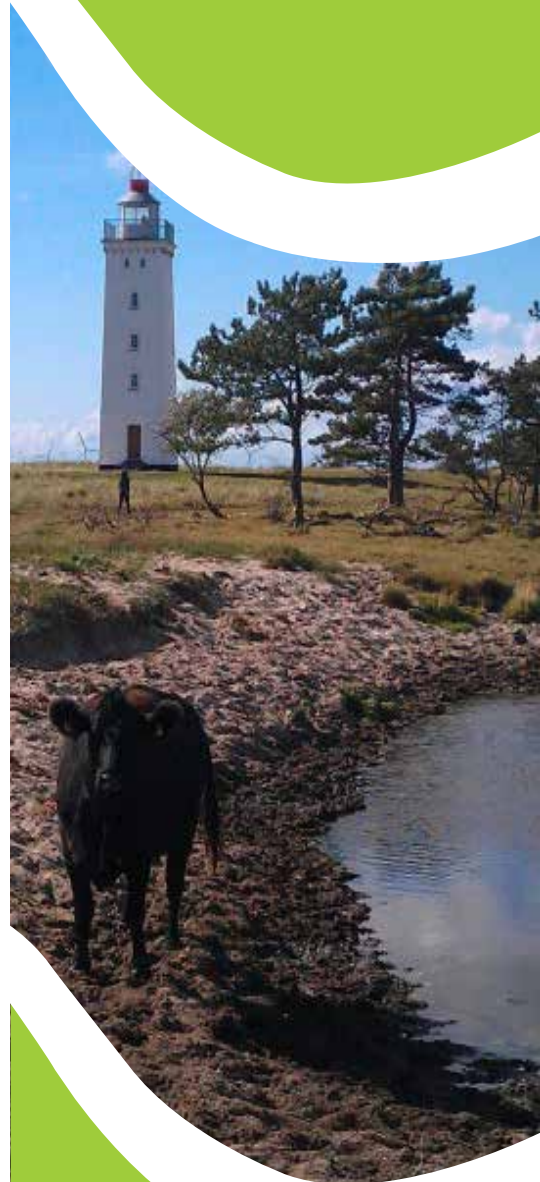
Alle spor skal som nævnt have tilknyttet en kontaktperson. Kontaktpersonen er den, som har kontakten til sekretariatet både under etableringen af sporet og efterfølgende. Det kan være en af sporets lodsejere, men det kan også være en person "udefra", fx fra en beboerforening eller lignende.

Det er også kontaktpersonen, der er hovedansvarlig for, at der er foldere i folderkassen ved sporets begyndelse, samt at sporet er fremkommeligt for gæsterne. Men arbejdet med at rydde sporet og fylde foldere i folderkassen må gerne deles med andre.

Kontaktpersonen er i løbende kontakt med sekretariatet i det omfang, det er nødvendigt.

I ansøgningen skal ligeledes påføres en sekundær kontaktperson, som sekretariatet kan kontakte, hvis det ikke er muligt at få fat på den primære kontaktperson.

TIP: Hvis der er tvivl om ejerforholdene, bør I indhente matrikelkort fra Tinglysningskontoret.
www.tinglysning.dk

TIP: I kan få inspiration til et navn ved at se på oversigten over sporene på hjemmesiden www.spor.dk

Sporets forløb

De fleste spor er 2-5 km lange. Sporet etableres som en vandresti, der kan give adgang til en god naturoplevelse. Der kan på visse spor med fordel etableres en tværgående forbindelse, så man får mulighed for ture af forskellig længde. Sporet kan både begynde og slutte samme sted, eller gå fra et punkt til et andet. Det er også en god idé, hvis sporet kan skabe forbindelse til andre stisystemer og på den måde hjælpe til et forbedret stisystem.

Sporet kan følge de i forvejen etablerede linier i landskabet, som fx en sti, en markvej, et skel, et vandløb, et skovbryn etc. Men der er også mulighed for at lave et nyt spor. I vurderingen af nye spor lægges der dog vægt på, at der skabes nye oplevelser.

Der stilles ingen krav til underlaget, så sporet må godt etableres gennem et til tider vådt område (bare dette skrives i folderen). Fører sporet over et mindre vandløb, kan I lave en simpel bro (spang). Da sporet er en vandresti kan det som udgangspunkt ikke følge asfalterede veje. Der kan dog gøres mindre undtagelser, hvis stien eksempelvis starter i landbyens center.

Færdsel på sporet

Som regel er sporene kun åbne for færdsel til fods. Men hvis alle er enige om at give adgang til fx cykler eller heste, er dette også muligt.

Det er værd at overveje, om sporet trækker mange besøgende til eller ej, da det selvfølgelig er sjovest med et spor, som bliver besøgt af mange. Men det er også godt at overveje, om der kommer mange besøgende, hvis man fx etablerer sporet tæt på sin private ejendom. Hvis der på sporet er en særlig turistattraktion, er det muligt, at sporet vil tiltrække flere besøgende langvejsfra.

På mange spor vil der være jagtinteresser, der kræver begrænsninger af

TIP: Hvis sporet passerer et el-hegn, er det ofte bedre at opsætte en overgang end at sætte et led op. På den måde sikrer I, at der ikke bliver problemer med åbne led.

sporet i årets løb. Det samme gælder, hvis der i perioder er stor aktivitet med maskiner (skovning eller markarbejde), eller hvis der er sårbare dyr og plantearter i området. Man kan rekvirere skilte hos sekretariatet, som oplyser om, at sporet er lukket i en periode, og hvis det er muligt, kan det også skrives ind i folderen.

De besøgende færdes på sporet på eget ansvar. Men vær opmærksom på farer som fx glatte eller ældre gangbroer. Nogle træflader kan med fordel beklædes med hønsenet.

Permanente skilte til regulering af færdsel, fx "hund i snor" bestilles sammen med de øvrige materialer.

Hvilke oplevelser kan I tilbyde på sporet?

Sporet er som regel et resultat af, at der er noget, der er værd at vise frem. Hvilket også bare kan være den danske natur i almindelighed. Men det er en god idé at overveje, om I har mulighed for at vise noget særligt frem på sporet, og på den måde give de besøgende en ekstra oplevelse eller indtryk. Erfaringerne viser, at de besøgende er meget interesserede i kulturhistoriske elementer, gode naturoplevelser, overraskelser, sagn, nyheder og aha-oplevelser.

Vedligeholdelse af sporet

Sporet skal altid være fremkommeligt for børn og voksne, men sporet må samtidig gerne give en lidt anderledes naturoplevelse end traditionelle stisystemer, og må fx gerne kræve støvler på en våd dag.

Det er kontaktpersonen, som er hovedansvarlig for sporets vedligeholdelse, men selve arbejdet med at rydde sporet og fylde folderne i folderkassen må gerne deles med andre. Læs mere om at samarbejdet med andre i afsnittet "Overvejelser inden etableringen af et spor".

Gode indtryk kan også være:

- Lyden og synet af vand (vandløb, søer og moser)
- En flot natur (udsigter, bakker og slugter)
- Afvekslende landskaber (åbne marker, skovområder, lysninger, enge og skovbryn)
- Kulturhistorie (gravpladser, bopladser, sagn, fortællinger og arkæologiske fund).
- Skoverhvervet (hvad bruges de forskellige træarter til?)
- Landbrugserhvervet (noget om afgrøderne, dyrene og samspillet mellem disse).
- Landbrugets historie (ejendommens oprindelse, historier og mennesker).

Hvad siger loven?

Adgang

Sporets ejere og brugere skal følge Naturbeskyttelseslovens kapitel 4 om "Offentlighedens adgang til naturen". Reglerne for adgangsforhold i naturen kan kort beskrives således:

Generelt: Når man færdes i naturen, skal man vise hensyn og rette sig efter ejerens anvisninger.

Det er tilladt at gå og cykle på veje og stier i det åbne land. Ejeren har dog lov til at forbyde færdsel, hvis den er til væsentlig gene for privatlivets fred, for produktionen eller for dyre- og plantelivet. På dage, hvor der er jagt eller foregår intensivt landbrugsarbejde, kan færdslen også indskrænkes.

Hunde skal normalt være i snor.

Organiserede aktiviteter i skove og på udyrkede arealer kræver ofte ejerens tilladelse. Det kræver altid ejerens tilladelse, hvis man vil afholde arrangementer med over 30 deltagere uden for statsskovene.

Det er tilladt at plukke blomster, bær og svampe til eget forbrug i områder, hvor man lovligt kan færdes.

Udyrkede arealer: På udyrkede arealer, der ikke er indhegnede, må man frit færdes til fods og opholde sig indtil 150 meter fra bygninger. Der er adgang til privatejede udyrkede arealer fra kl. 6 til solnedgang.

Vandløb: Der er normalt ikke adgang langs vandløb uden jordejerens tilladelse. Dette gælder som udgangspunkt også 10 meter bræmmerne, så længe disse ikke er overgået til natur i Naturbeskyttelseslovens forstand.

Skove: I private skove må man gå og cykle på skovveje og grusstier. Der er adgang fra kl. 6 om morgenen til solnedgang, og man må opholde sig indtil 150 meter fra bygninger. Skove under på 5 hektar kan lukkes for offentligheden. I offentlige skove må man færdes hele døgnet, men man må ikke opholde sig nærmere end 50 meter fra beboelse. Det er tilladt at færdes uden for veje og stier, hvis der ikke er hegn.

Adgangen til skove kan forbydes eller begrænses på dage, hvor der holdes jagt, og i områder, hvor der foregår intensivt skovarbejde.

Strande og klitfredede områder: På strande og klitfredede områder må man færdes til fods, gøre kortvarigt ophold og bade – men ikke slå telt op. Hvis man opholder sig på private strande og klitter, skal der være mere end 50 meter til nærmeste beboelse.

Ansvar omkring løsgående dyr i forbindelse med færden på sporet

Hvis et spor går igennem en indhegning med løsgående dyr, kan der opstå spørgsmål om, hvem der har ansvaret i tilfælde af, at dyrene forårsager skade på gæsterne på sporet. Der kan skelnes mellem ejere, som gør opmærksom på, at der er løsgående dyr, og dem der ikke gør. Derfor er det meget vigtigt, at man gør brugerne opmærksom på, om der er løsgående dyr! Både ude på selve sporet og i folderen!

Hvis jordejeren ikke har oplyst om løsgående dyr eller har advaret brugerne om at gå ind på marken, er det som hovedregel lodsejeren, der vil være den erstatningsansvarlige for skader. Det samme er tilfældet, hvis der er dyr, der er sluppet ud af folden, og der sker skade på sporets gæster.

Derfor opfordrer vi til, at man er meget omhyggelig med at oplyse om mulige farer for gæsterne, både i folderen og med advarselstavler på sporet.

Er der tyre, køer med kalve eller væddere i folden, advarer vi imod, at man lader sporet gå igennem folden, da der med disse dyr pludselig kan opstå farlige situationer. Samtidig er det også en stor fornøjelse for gæsterne at se dyrene og komme forholdsvis tæt på dem, så derfor vil det ofte være en god ide at anlægge sporet, så gæsterne kan betragte dyrene på en sikker afstand.

For yderligere information henviser vi til Naturstyrelsen "Vejledning om adgangsreglerne – afsnit 5" under punktet: Adgang sker på eget ansvar - ingen vedligeholdelse.

Nedlæggelse af spor

Spor i Landskabet bygger på, at lodsejerne giver besøgende lov til færdsel ud over lovens almindelige muligheder. Sporets gæster kan hermed ikke vinde hævnd, dvs. de får ikke varig ret til denne færdsel.

Ved at etablere et spor og dermed opsætte pæle, skilte, stolper og

Læs mere om regler for adgang i naturen på Naturstyrelsens hjemmeside:

www.naturstyrelsen.dk/Naturoplevelser/Adgang

folderkasse, giver den enkelte lodsejer ret til, at gæsterne færdes på sporet. Men lodsejeren har til hver en tid mulighed for at ophæve denne aftale. Afgørende er, at der foreligger en aftale og tilladelse, således at benyttelse af sporene ikke kan betragtes som uberettiget eller retsstridige, og der kan dermed ikke vindes hævd i henhold til Danske Lov (1683) Capitel 5.

Ifølge Naturbeskyttelseslovens bestemmelser kan nedlæggelse af privatejede rekreative stier og veje i det åbne land kun finde sted ved en anmeldelse til kommunen, og hvis stien/vejen ikke er af væsentlig rekreativ betydning. En væsentlig undtagelse fra bestemmelsen om nedlæggelse af veje og stier i det åbne land er naturbeskyttelseslovens § 26 a, stk. 5, som undtager frivilligt anlagte stier og veje. I forbindelse med Spor i Landskabet er denne bestemmelse helt essentiel, idet den giver lodsejerne mulighed for at lukke sporet igen (Nørregård 2011).

Skader og erstatning

Godtgørelsesordning for brand-, tyveri- og hærværksskader

Aftalen er indgået mellem Miljøministeriet, Dansk Skovforening og Landbrug & Fødevarer. Aftalen skal sikre ejeren mod visse publikumsskader. Der er en selvrisiko på 1000 kr.

Hvem kan få erstatning

- Ejeren/forpagteren/lejeren af arealet.
- Ejers ansatte (stjålne genstande mm.)
- Entreprenører, maskinstationer m.m., der udfører normale driftsmæssige opgaver.

Hvilke skader er omfattet

- Skader på driftsbygninger, maskiner, anlæg mv.
- Skader på afgrøder, skovbevoksning og træeffekter.
- Indbrud i aflåst skurvogne.
- Skader på besætninger.
- Fjernelse af større mængder affald (væk fra offentlig vej).
- Skader på kulturminde, bænke, skilte m.m.

Hvilke skader er ikke omfattet

- Tyveri fra uaflåst skur.
- Skader fra motorkøretøj, knallert eller ridning.

Er uheldet ude

Skaden skal anmeldes til politiet senest 8 dage efter, den er opdaget. Skaden skal anmeldes til Miljøministeriet på særligt skema 4 uger efter, den er opdaget.

Det er vigtigt at overholde fristerne, ellers bortfalder retten til erstatning!

Uddybende folder og anmeldelseskema kan rekvireres hos sekretariatet for Spor i Landskabet, hos Naturstyrelsen, Dansk Skovforening og landbo- og familielandbrugsforeninger.